

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування при прийомі на навчання
для здобуття ступеня «магістр» зі спеціальності
281 «Публічне управління та адміністрування»
(освітня програма «Державна служба»)
з дисципліни «Основи держави та права»

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування з дисципліни «Основи держави та права» на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» (спеціалізація «Державна служба»), проводиться з метою визначення можливості вступників засвоювати навчальні програми підготовки магістрів.

Фахове вступне випробування здійснюються шляхом оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок вступників. Вступний іспит з навчальної дисципліни «Основи держави та права» проводиться письмово у формі тестування. Час відповіді на тести – 60 хвилин.

АНОТАЦІЇ ТА ТИПОВІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА»

Основи держави. Загальні передумови виникнення держави. Поділ суспільної праці та його вплив на формування держави. Теорії походження держави. Цивілізаційний та формаційний підхід у типології держави.

Ознаки держави: територія, суверенітет, апарат публічної влади, правова система, право на збір податків, державна мова, державна символіка, зовнішні зв'язки, апарат примусу, фінансова система та грошова одиниця. Сутність та призначення держави в суспільстві. Держава в політичній системі суспільства. Співвідношення державної та політичної влади. Взаємозв'язок держави і громадянського суспільства. Складові громадянського суспільства.

Мета та завдання держави. Основні функції держави: внутрішні, зовнішні. Правові та організаційні форми здійснення функцій держави.

Поняття та загальна характеристика елементів форми держави. Форма державного правління. Форма державного устрою. Форма державного режиму.

Складові елементи механізму держави. Рівні механізму держави. Апарат держави його структура. Види органів держави. Принцип розподілу державної влади. Місцеве самоврядування. Співвідношення органів держави та місцевого

самоврядування. Основні ознаки правової держави.

Сучасні концепції держави. Філософія держави. Теорії про суть, цілі і завдання, засоби і методи діяльності, шляхи і перспективи подальшого розвитку держави.

Основи права Поняття права, його основні ознаки. Принципи права. Функцій права та їх види. Співвідношення держави і права. Форми джерела права. Дія нормативно-правових актів у просторі, за колом осіб та у часі. Зворотна сила закону.

Поняття, види та ознаки соціальних норм. Поняття, ознаки та місце норм права в системі соціальних норм. Класифікація норм права. Поняття та види спеціалізованих норм права. Структура норм права. Співвідношення норм права та статті нормативно-правового акта.

Поняття та елементи структури системи права. Загальна характеристика галузей права. Предмет і метод правового регулювання як підстави розподілу права на галузі, підгалузі та інститути права. Поняття системи законодавства та її структури. Систематизація нормативно-правових актів. Співвідношення системи права та системи законодавства.

Ознаки правотворення. Етапи правотворення. Правотворчість як етап правотворення. Стадії, ознаки, принципи, функції правотворчості. Законодавчий процес в сучасній Україні. Реалізація і застосування норм права. Реалізація норм права: її поняття, основні ознаки та форми. Застосування норм права. Види актів застосування норм права. Прогалини в законодавстві та способи їх подолання. Аналогія закону. Аналогія права. Субсидіарне застосування норм права. Юридичні колізії. Види колізій в законодавстві.

Поняття тлумачення правових норм. Види тлумачення правових норм. Офіційне тлумачення. Нормативне тлумачення. Казуальне тлумачення. Неофіційне тлумачення. Доктринальне тлумачення. Тлумачення за обсягом. Способи тлумачення правових норм. Граматичний, логічний, систематичний, історичний, функціональний спосіб тлумачення правових норм.

Поняття та ознаки правових відносин. Склад (елементи) правових відносин. Класифікація правових відносин. Поняття і види правових відносин. Поняття та структура правосуб'єктності. Держава як суб'єкт правових відносин. Поняття і види об'єктів правових відносин. Зміст правових відносин (фактичний, юридичний). Поняття та види юридичних фактів.

Поняття та ознаки правової поведінки. Правомірна поведінка, правопорушення, зловживання правом, об'єктивно-протиправна поведінка. Ознаки правомірної поведінки. Види правомірної поведінки. Правопорушення: поняття та ознаки. Склад правопорушення. Види правопорушень. Злочин та проступок. Види проступків.

Поняття юридичної відповідальності. Ознаки юридичної відповідальності. Мета і функції юридичної відповідальності. Принципи юридичної відповідальності. Принцип законності, принцип справедливості, принцип гуманізму, принцип неприпустимості аналогії закону і аналогії права, принцип невідворотності, принцип індивідуалізації покарання, принцип обґрунтованості. Загальні принципи правосуддя: змагальності процесу, право на захист особи, презумпція невинуватості. Класифікація юридичної відповідальності за галузевою ознакою та характером санкцій. Поняття законності. Зміст законності. Принципи та гарантії законності. Принципи та структура правопорядку.

**Типові питання з дисципліни «Основи держави та права», які
вносяться на фаховий вступний іспит:**

1. Визначте правильно названі ознаки тоталітарного режиму
2. Як називається форма державного правління, коли глава держави (президент) обраний населенням, формує за погодженням з парламентом склад уряду, яким керує сам
3. Основні напрями діяльності держави, які розкривають її соціальну сутність і спрямованість
4. Органи держави, що здійснюють її завдання у формі виконання законів та реалізують функції у формі виконавчо-розпорядчої діяльності, це
5. Система засобів, які застосовуються суб'єктами політики для впорядкування суспільства шляхом підпорядкування поведінки суб'єкта загальним суспільним інтересам, називається

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ЗАВДАНЬ

Екзаменаційне завдання з навчальної дисципліни «Основи держави та права» складається зі 50 питань на кожне з яких пропонується декілька варіантів відповідей. На кожне з питань існує 1 правильна відповідь. Приклад екзаменаційного завдання наведено у додатку А.

Відповіді на завдання записуються на аркуші відповіді. Зразок аркушу відповіді представлений у додатку Б.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

За кожну вірну відповідь на питання нараховується 2 бали. Максимальна кількість балів – 100. При наявності виправлень в аркуші відповіді бали знімаються. Кількість знятих балів визначається пропорційно від кількості виправлень відповідно до таблиці 1.

Вступники, які не набрали 30 балів вибувають із конкурсу.

Таблиця 1.

Критерії зняття балів за виправлення

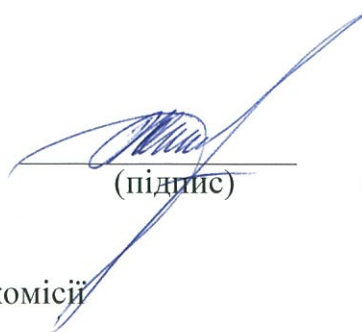
Кількість виправлень	Кількість знятих балів
Від 1 до 5	-
Від 6 до 10	3 бали
Більше 10	6 балів

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія держави і права. – К.: Кондор, 2006, - 477 с.
2. Куліш А.М., Сайко Л.Ю., Сінченко Ю.П. Теорія держави та права (опорні конспекти): навчальний посібник / А.М.Куліш, Л.Ю.Сайко, Ю.П.Сінченко. – Суми: Сумський державний університет, 2011. –278 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. – Харків, 2001.
4. Теорія держави і права / За ред. В.В. Колейчикова. Навч. пос. – К., 2002.

РОЗРОБЛЕНО:

Доцент кафедри теорії та історії
держави і права
(посада розробника)

(підпис)

В.М.Семенов
(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні приймальної комісії
Протокол № 08 від 19.02 2018 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

(підпис)

Р.А.Васькін
(прізвище, ініціали)

Голова фахової
атестаційної комісії

(підпис)

В.М.Семенов
(прізвище, ініціали)

Зразок екзаменаційного завдання

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

_____ 2016 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

**фахового вступного випробування при прийомі на навчання
за ступенем «магістр» спеціальності «Публічне управління та
адміністрування» (спеціалізація «Державна служба»)
з дисципліни «Основи держави та права»**

Варіант № _____

1. Форма суспільної свідомості, змістом якої є сукупність понять, ідей і принципів про сутність права та всіх пов'язаних з ним явищ це:

a) правова культура;	с) правосвідомість;
b) правове виховання;	d) праворозуміння;

2. Функція правової культури яка дозволяє особі на підставі набутих знань зорієнтуватися у правовому просторі з метою забезпечення безконфліктного існування з іншими суб'єктами має назву:

a) прогностична;	с) регулятивна;
b) комунікативна;	d) виховна;

3. Один з головних принципів законності який забезпечує рівність всіх суб'єктів суспільних відносин перед законом це принцип:

a) верховенства закону;	с) гарантованості прав і свобод громадян;
b) загальності законності;	d) невідворотності відповідальності;

4. Спеціальний принцип правопорядку, який зумовлює призначення законності як умови виникнення та функціонування правопорядку це:

a) принцип конституційності;	с) принцип субординації;
b) принцип системності;	d) принцип законності;

50.

Завідувач кафедру

АГПФЕБ

_____ Гаруст Ю.В.

Голова фахової

атестаційної комісії

_____ В.М.Семенов

Зразок аркушу відповіді
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Шифр _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ
фахового вступного випробування при прийомі на навчання
за ступенем «магістр» спеціальності «Публічне управління та
адміністрування» (спеціалізація «Державна служба»)
з дисципліни «Основи держави та права»

Варіант № _____

№ питання	A	B	C	D	№ питання	A	B	C	D	№ питання	A	B	C	D
1.	☐	☐	☐	☐	2	☐	☐	☐	☐	3	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	5	☐	☐	☐	☐	6	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	8	☐	☐	☐	☐	9	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐	☐	21	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	23	☐	☐	☐	☐	24	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐	26	☐	☐	☐	☐	27	☐	☐	☐	☐
28	☐	☐	☐	☐	29	☐	☐	☐	☐	30	☐	☐	☐	☐
31	☐	☐	☐	☐	32	☐	☐	☐	☐	33	☐	☐	☐	☐
34	☐	☐	☐	☐	35	☐	☐	☐	☐	36	☐	☐	☐	☐
37	☐	☐	☐	☐	38	☐	☐	☐	☐	39	☐	☐	☐	☐
40	☐	☐	☐	☐	41	☐	☐	☐	☐	42	☐	☐	☐	☐
43	☐	☐	☐	☐	44	☐	☐	☐	☐	45	☐	☐	☐	☐
46	☐	☐	☐	☐	47	☐	☐	☐	☐	48	☐	☐	☐	☐
49	☐	☐	☐	☐	50	☐	☐	☐	☐					

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку. Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!

A	B	C	D
☒	☐	☐	☐